

VRIJEDNI NALAZI IZ PALAČE BARBIERI NAKON SANACIJE NAŠLI SIGURAN DOM

Ružica Ercegovac: Izveli smo demontažu, konsolidiranje i zaštitu ploča od daljnjeg propadanja

VLADIMIR DUGANDŽIĆ/CROPIX

Fani Celio Cega: Oslikane stropne pločice nailazimo u mnogim kućama srednje Europe, ali su kod nas vrlo rijetko sačuvane

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

Stropne pločice iz 15. stoljeća postale dio Muzeja grada Trogira

➔ Deset rijetkih sačuvanih oslikanih stropnih pločica s raznim alegorijskim figurama, od kojih su neke bile vrlo oštećene, darovane su trogirskom muzeju, a obnovili su ih splitski restauratori

Prije točno četiri godine, u kući na Obrovu, u centru Trogira, koja je nekada pripadala obitelji Barbieri, bio je otkriven kasnogotički strop s deset sačuvanih oslikanih stropnih pločica.

JASMINA PARIĆ
MUZEJ GRADA TROGIRA

Na stropu su bile prikazane razne alegorijske figure, radovi su datirani u 15. stoljeće, i neke od njih bile su vrlo oštećene. Sada, nakon postupka restauracije, postale su novi dio stalnog postava Muzeja grada Trogira.

Sadašnji vlasnik kuće, Tamas Aron Veress iz Mađarske, darovao ih je muzeju pa su postale dio Zbirke srednjovjekovne kulturne povijesti i može ih se razgledati u radnom vremenu ustanove.

Slijediti trag boje

Prikazane su u liku žene, odjevene u haljinu, duge raspuštene kose. Trenutačno su ploče izložene u vitrini, no planirano je njihovo izlaganje na drvenoj konstrukciji koja bi imitirala strop kuće u kojoj su pronađene – kaže muzejska savjetnica dr. Fani Celio Cega, voditeljica Zbirke srednjovjekovne kulturne povijesti i ravnateljica muzeja.

– Drveni kasetirani kasnogotički strop sa zaglavnim stropnim oslikanim pločicama rijetko je otkriće u Trogiru. Za sada, zapravo, jedino takvo. Ostaje otvoreno pitanje hoće li se i u susjednom prostoru pronaći nastavak s obzirom na to da je kuća više puta bila pregrađena. Usporedbe radi, na Cresu, u palači Petris-Moise, pronađen je renesansni strop sa sačuvanim oslikanim stropnim pločicama. U Papićevoj palači u Splitu, danas Muzeju grada Splita, na prvom katu gotički je strop na kojemu su prigodom sanacije pronađeni tragovi boje na zaglavnim pločama te letvice s cvjetnim uzorkom. Na oslikane stropne pločice nailazimo u mnogim palačama i kućama srednje Europa nastale u vremenu od 14. do 16. stoljeća, ali su kod nas vrlo rijetko ostale sačuvane – navodi ravnateljica.

Restauratorica Ružica Ercegovac, čija je uža specijalnost drvena polikromirana skulptura, napominje kako je na poziv nadležnoga konzervatorskog odjela Ministarstva kulture i medija, Restauratorski odjel u Splitu obavio demontažu oslikanih drvenih zaglavni stropnih ploča (tabulata) na prvom katu palače Barbieri u Trogiru.

Trenutačno su ploče izložene u vitrini, no planirano je njihovo izlaganje na drvenoj konstrukciji koja bi imitirala strop kuće u kojoj su pronađene

Pojedine ploče toliko su oštećene da se prikaz teško razaznaje

Alegorijski prikazi su u liku žene, odjevene u haljinu, duge raspuštene kose

Na pločicama su vidljivi alegorijski prikazi nade, pravde, pravednosti, istine, vjernosti i snage

DUGA POVIJEST

Tri stoljeća trogirskih Barbierija

Obitelj Barbieri, kojima je kuća u kojoj su pronađene stropne pločice nekada pripadala, spominje se u Trogiru od 17. stoljeća. Prvi Barbieri bio je Ivan Franjo Barbieri, plemić iz Splita koji je oženio Jakovicu Mazzarello, prema pisanju pok. Mladena Andreisa. Barbieri su u Trogiru

živjeli do 20. stoljeća na više lokacija, a Muzej grada Trogira 2014. godine došao je u posjed arhivskog fonda obitelji Sentinella, čiji pojedini članovi danas žive u kući Barbieri. U tim arhivalijama nalaze se i neki spisi vezani uz obitelj Barbieri, navodi Fani Celio Cega.

– Hrvatski restauratorski zavod pozvan je na intervenciju nakon što je izvođač građevinskih radova pronašao oslikane ploče. One su zajedno s oslikanim gredama tvorile cjeloviti oslik. Također je potvrđeno da je i drugi kat palače imao kasetirani, oslikani drveni strop.

Saniranje infestacije

S obzirom na činjenicu da je vlasnik palače darovao pronađene oslikane zaglavne ploče Muzeju grada Trogira, djelatnici Restauratorskog odjela Split izveli su demontažu, konsolidiranje i zaštitu ploča od daljnjeg propadanja. Nakon toga je provedeno saniranje infestacije, a potom površinsko čišćenje i premazivanje ploča zaštitnim sredstvima radi konzerviranja izvorne cjelovitosti te sprječavanja daljnjeg propadanja – kaže restauratorica. Ona napominje kako je demontaža zaglavni ploča, građevinski radovi sanacije te vraćanje podnih greda gornje etaže u prvobitno stanje

obavljeno krajem 2017., a konzervatorsko-restauratorski radovi na oslikanim drvenim zaglavni pločama 2018. godine. Zanimalo nas je također koji su postupci korišteni kod restauracije te imaju li slike, osim neupitne povijesne, i umjetničku vrijednost.

– Izgled oslikanih zaglavni ploča u potpunosti je izvoran, sačuvane su u svojim izvornim dimenzijama i zaštećenim oštećenjima bez ikakvog rekonstruiranja oslika. Kako su ploče konzervirane i restaurirane, te je drveni nosilac konsolidiran, a infestacija crvotočnom zaustavljena, stvoreni su svi preduvjeti za eventualno vraćanje istih na izvorno mjesto i rekonstrukciju originalne gotičke stropne konstrukcije. Treba napomenuti da je njihova izvorna funkcija bila prvenstveno građevna, pa tek zatim dekorativna, a njihovu vrijednost treba promatrati s aspekta dokumenta vremena, odnosno načina ukrašavanja interijera gotičkih palača – zaključuje Ružica Ercegovac. ●